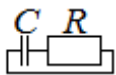

I-й етап Всеукраїнської олімпіади з фізики у Дніпропетровській області
25.10.2025 р. 11 клас

1. (10 балів) Міні-завдання

1.1. Виразити в фарадах ємність конденсатора $C = \frac{1}{1296000} \frac{(\text{мкА})^2 \cdot (\text{хВ})^4}{\text{г} \cdot (\text{см})^2}$.

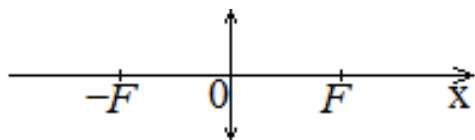
1.2. На основі закону Джоуля–Ленца виведіть вираз для розмірності опору через основні одиниці СІ: кг, м, А, с.

До задачі 1.3

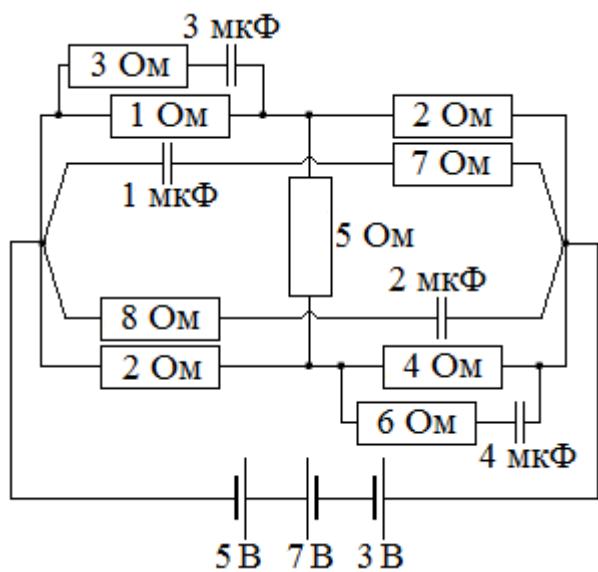
1.3. RC-ланцюжком називається послідовне з'єднання конденсатора ємністю C та резистора опором R . На основі міркувань розмірності запропонувати формулу для характерного часу розрядження конденсатора в RC-ланцюжку, якщо його замкнути сам на себе (див. рисунок).

1.4. Заряджена частинка з зарядом $q = +10^{-10}$ Кл і масою $m = 1,8 \cdot 10^{-5}$ кг обертається по колу радіуса $r = 1$ см навколо нерухомої зарядженої частинки зі швидкістю $v = 1$ м/с. Знайти заряд нерухомої частинки. Стала в законі Кулона $k = 9 \cdot 10^9$ Н·м²/Кл².

До задачі 1.5

1.5. Фокусна відстань тонкої збиральної лінзи дорівнює F . Вздовж головної оптичної вісі (ГОВ) лінзи провели координатну вісь, як показано на рисунку, оптичний центр лінзи співпадає з початком координат. Маленьке тіло коливається на ГОВ лінзи за законом $x(t) = -2F + 0,5F \cos(\omega t)$. Знайти найбільшу відстань від зображення тіла до лінзи, що досягається при такому русі.

До задачі 2

2. (10 балів) Електричне коло складається зі з'єднання трьох ідеальних джерел ЕРС, резисторів та конденсаторів, див. рисунок.

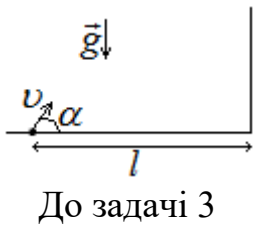
2.1. Знайти ЕРС з'єднання джерел.

Через тривалий час після початку роботи кола:

2.2. Вказати, через які резистори не протікатиме струм. Відповідь пояснити.

2.3. Вказати, через які резистори протікатиме найбільший струм. Відповідь пояснити.

2.4. Знайти загальну потужність, що виділяється в колі.

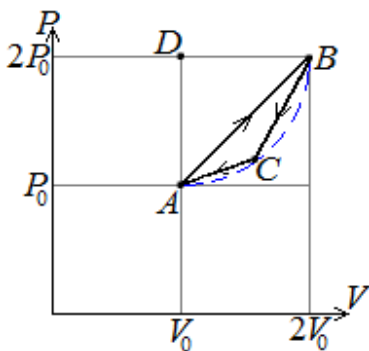
3. (10 балів) Маленьку кульку кидають з горизонтальної поверхні під кутом α до горизонту, який може змінюватись від 0 до $\pi/2$ в площині рисунку. Відстань від точки кидання до високої вертикальної стіни $l = 7$ м, див. схематичний рисунок; початкова швидкість кульки дорівнює $v = 10$ м/с. Удар кульки о стінку

абсолютно пружний, при дотику до поверхні кулька прилипає до неї. Вважати $g = 10$ м/с².

3.1. Знайти максимальну висоту підняття кульки, якщо $\alpha = \pi/2$.

3.2. Знайдіть можливі значення кута α , якщо відстань від кульки до стінки не досягла значення $s = 2$ м під час польоту.

3.3. Знайдіть можливі значення кута α , якщо двічі під час польоту кулька знаходилась на відстані $s = 2$ м від стінки.

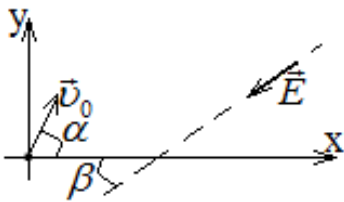
4. (10 балів) З одноатомним ідеальним газом зі сталою кількістю частинок відбувається термодинамічний цикл ABC, кожна ділянка якого є прямолінійною в координатах PV ; див. рисунок.

4.1. Знайти відношення найбільшої до найменшої абсолютної температури газу впродовж циклу.

4.2. Знайти теплоту, отриману газом на ділянці AB. Параметри P_0 та V_0 вважати заданими.

Точку C обирають на дузі кола AB з центром в точці D так, щоб ККД циклу був найбільш можливим.

4.3. Де має бути розташована точка C на дузі кола AB? Знайти відповідний найбільш можливий ККД.

5. (10 балів) Заряджена частинка з зарядом $q = +10^{-6}$ Кл і масою $m = 1$ г стартує з точки (0,0). Початкова швидкість частинки $v_0 = 1$ м/с спрямована під кутом α до Oх. Частинка рухається в однорідному електричному полі напруженістю

$E = 10^3$ В/м, кут між прямою, що містить вектор $\vec{E}$ та Oх дорівнює β , див. схематичний рисунок. Поле тяжіння відсутнє, рух частинки припиняється, як тільки вона досягає Oх.

5.1. Знайти модуль прискорення частинки.

5.2. Записати в загальному вигляді залежності координат частинки від часу: $x(t)$ та $y(t)$.

5.3. Знайти роботу сили, що діє з боку електричного поля на частинку, за весь час її руху, якщо $\alpha = \pi/3$ та $\beta = \pi/6$.

5.4. Знайти часовий проміжок, на якому відстань від точки (0,0) до частинки спадає під час руху, якщо $\alpha = \pi/3$ та $\beta = \pi/3 - \arccos(17/18)$.

Задачі запропонував В. М. Горєв, завідувач кафедри фізики Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».